

—
44
87
88
98

42
37
68
08

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeckerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeckerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJNER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeckerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 18. szám.

Szombat, jan. 23.

A királyi kihallgatások.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, január 23.

A politikai helyzet a királyi kihallgatások jegyében áll. A magyar kormánytagjai és a vezető politikusok egymásután járulnak a király elé s a tegnapi nap eseménye Apponyi kihallgatása, amely természetesen különösen élénken foglalkoztatja a politika köröket és a közvéleményt.

Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter mai kihallgatása — mint beavatott politikai körökben mondják — nem fog döntő fordulatot hozni a mai helyzetben. A közoktatásügyi miniszternek az volt a missziója, hogy a függetlenségi párt felfogásáról tájékoztassa az uralkodót és kifejtse a párt álláspontját a bankkérdésben. Arról is informálta Apponyi gróf a királyt, hogy a függetlenségi párt nézete szerint milyen alapon kell keresni a kibontakozást a mai súlyos viszonyokból.

Az az egy kétségtelen, hogy Apponyi Albert gróf tegnapi kihallgatása közvetlenül nem hozott s nem hozna döntést még akkor sem, ha, ami nyilvánvaló, a közoktatásügyi miniszter alternatív tervekkel járult is az uralkodó elé, mert a dolgok úgy állanak, hogy Magyarországon és a függetlenségi párt kebelében kell létrejönnie a megoldásnak.

A tegnapi audiencia súlypontja abban van, hogy a függetlenségi párt ma kerül első alkalommal abba a helyzetbe, hogy egyik vezére útján kifejtse az uralkodó előtt a bankkérdésben elfoglalt álláspontját és egyenesen az uralkodó kívánságára jelent meg Apponyi gróf, hogy a függetlenségi párt tolmácsa legyen. Habár tehát

a tegnapi kihallgatás nem is hozott döntést, mindenesetre az első lépés lesz a végleges döntés előkészítésére.

Azokból, amik az uralkodó felfogásáról kiszivárogtak, annyi mindenesetre bizonyos, hogy alaposan félreismerik a helyzetet a bank kettéválasztásának ama hívei, akik azt várják, hogy az uralkodótól e részben kedvező akaratnyilvánítást fognak most hallani. Ki kell zárni a praktikus lehetőségek közül a bankkérdést s ennek aztán az lesz a következménye, hogy a kibontakozás Magyarországon létrejöhet. Eddigelé a kartelbank tervét azért emlegették uton-utfélen annyiszor, mert csak ez a fikció akadályozta meg a koalíció kebelében a válságos ellentétek kitörését.

Ha most a kartelbank kérdését elveszik a napirendről, megindul az újabb agitáció a bank kettéválasztása mellett és akkor az alkotmánypárt, ugyszintén a néppárt is visszavonul régi álláspontjára, a közös bank álláspontjára. Ez a veszedelem csak úgy kerülhető ki, ha előbb Apponyi Albert gróf, a jövő héten pedig Justh Gyula képviselőházi elnök a kartelbank kérdésének kirekesztésével bekövetkező új helyzetet felhasználják a végleges döntés előidézésére.

Nagyon valószínű, hogy a bank-szakbizottságok rem is fognak összeülni. E részben az osztrák kormány és illetőleg a közös bank jegyzékére a magyar kormány még nem válaszolt. Ha ez a válasz megérkezik, akkor a helyzet egészen más lesz és a szakbizottságok csak a bankszabadalom megújításának feltételeiről fognak tárgyalni vagy pedig egyáltalában nem is ülnek össze. Alaposan feltehető tehát, hogy Justh Gyula képviselőházi elnök audienciája fogja meghozni a döntést a bankkérdésben.

A Balkán-kérdés.

A szerb és montenegrói kártérítési követelések.

Nagybeckerek, jan. 23.

Monarchiánk a törökkel való megegyezéssel azon politikai ultra tért, amely alkalmas arra, hogy a Balkánon a már-már kitörő félben levő háborút megakassza a s Ausztria-Magyarország nagyhatalmi állását megszilárdítsa.

Meddő dolog ma már annak taglalásába bocsátkozni, vajjon a felajánlott s elfogadott 2 1/2 millió török font fix megfizetése jobb-e, avagy a török államadósságnak Bosznia-Hercegovinára eső részének elvállalása. Tény azonban, hogy az utóbbi helyesebb lett volna, mert feltéve, hogy valamivel nagyobb is lett volna a számszerű összeg, de mint minden államadósság, constansabb jellegű lett volna, a visszafizetés hosszabb lejáratu lévén, hazánk és Ausztria költségtétésig beállítván az összeget, a megfizetés nem súlyosodott volna egyszerre a monarchiára, mint a most már perfektuált szerződés.

Ha figyelembe vesszük még, hogy monarchiánknak módjában lett volna az óriási kiterjedésű kincstári erdőségek bérbeadása által évenként tetemes összeget felhajtani, ugy kétségtelen, az államadósság elvállalása lett volna kedvezőbb, annyival is inkább, mert Törökország eredetileg szintén ezt igényelte.

Törökországgal való megegyezés a Balkán-kérdés kohójában a tüzet eloltotta. Ami még lobog, azok pástortüzek, a szláv ábrándok pástortüzei.

Ha igaz, az már föltétlenül helytelen, hogy diplomáciánk rögtön a Törökországgal való megegyezés után rekompenciákat helyeztet kiállításba Szerbia és Montenegro részére. Hiszen minden szláv nagyzási hóbortjuk mellett van annyi józan eszük, hogy belássák, hogy mitsem érhetnek el, ha izolálva lesznek a Balkánon.

Igérhetünk egyrészt azt árulta el, hogy irtóznak vagy félünk egy esetleges Balkánháborútól, másrészt feleslegáztá igényeiket.

Monarchiánknak nem lett volna szabad annyira észrevétni Achilles sarkát, hiszen Montenegro máris csüggedten visszavonult ábrándjaival a fekete hegyek mögé, mig mostan igényekkel áll elő, mint Szerbia.

A veszély nem nagy, mert oly apró államcskák keveset igényelnek, de ezt a keveset

A „TORONTÁL” tárcája.

Strindberg.

(A „Torontál” eredeti tárcája.)

Holnapután lesz 60 éves Strindberg Ágost, a nagy svéd költő-filozófus. Az egész világ ünnepegni fogja. Mindenféle dicsőimnuszokat zengenek majd róla: az emberről, a költőről, a filozófusról egyaránt. Lesznek olyanok is, akik támadni fogják, (de hisz azért nagy ember). S ő mindezt mosolyogva fogja nézni. Mosolyogni fog felette, mint annyi máson . . .

A hatvanadik életév után — ugy tarja a konvenció — új emberré lesz mindenki. Ha ez igaz, akkor Strindberg megint más lesz, mint amilyen eddig volt. Pedig mostig is nem egyszer változott meg már egész lelkében. Végigpróbált minden létező világfelfogást, amig utoljára (de ugy látszik nem végleg) a sok ezer apró küzdés és szenvedés után egy nagy, csendes lemondásba költözött. Visszavonult, egyedül él fenséges nyugalomban s onnan, ebből a szinte földöntúli, szent magányból tekint alá a mi apró csatározásainkra s mosolyog felettük. Mert ő már odáig jutott, hogy mindenben csak mosolyog.

Husz éves korában — mondja — azt hiszi az ember, hogy megoldotta a lét minden nagy kérdését; mire eléri a harmincat, gondolkodni

kezd felettük; a negyvenediknél pedig már belátja, hogy ezek a kérdések megoldhatatlanok. Megoldhatatlanok, nem jó gondolkozni felettük, legjobb, ha mosolygunk mindenben.

Sokat harcolt, sokat szenvedett. Volt küzdelem, amiből győztesként, került ki, de a legtöbbszor vereség érte. És mindig magamagával szemben, (pedig ezek a harcok a legnagyobbak s ezek a vereségek a legfájdalmasabbak). A mai érzéseinek, a mai gondolatainak ellentmondtak a tegnapiak és örült harsai lármá közt egymásra törtek. S mindig az új érzés, az új gondolat győzött. Naponta más-más istenség-gel harcolt, a kezével sokszor már közel járt a csillagokhoz s a szemeivel ugy belelátott a világ sok ezer fájdalma közé, mint senki más. Szenevedünk és másoknak is csak szenvedéseket okozunk, többet nem tudhatunk.

Igazi fia ő a mának. Ennek az ideges, beteges, sokarcu mának. S nem csinál titkot belőle. Mintha büszke volna rá, hogy ilyen. S ez a szép benne. Őszinte, több: maga az őszinteség. Mindent megír, amit érez és ugy, ahogy érzi. S ez szól annyira a lelkünkhez. Mert látjuk, hogy csak olyan ember, mint mi. Nem tanít, nem prédikál hiábavalóságokat, csak a lelkét mutatja. Minden cifráság, mindegy sallang nélkül. Belemarkol a kezével a lelke mélyére, kitép egy darabot belőle s ugy frissiben teszi papírra. Szinte látjuk párolgni a meleg vért, annyira friss. Nem fűroszti meg az érzéseit előbb valami

illatos vízben, nem fésüli szép rendbe a fürtjeiket, nem rizporozza be az arcát, hanem ugy mutatja meg kuszált, szétzilált hajjal, természetes színükben, ugy, amilyenek. Nincsenek elvei, a mihez halálíg ragaszkodnak. A gondolkodása szerint változnak azok is. S mert a gondolatai majd mindennap mások, ép így változnak az elvei is. S ezért támadják sokan. A prédikátorok s az irodalmi monopóliumok birtokosai.

Elvek? Hát lehetnek valakinek igazán elvei? Minden szigoruan felállított elv egy nagy hazugság. Nem igaz-e, hogy sokszor, majdnem mindig érthetetlen csekélységek, kicsinyes seummiségek ugy kizökkentik az embert egész eddigi gondolkodásából, hogy kész megtagadni mindent, amit eddig szentnek, igaznak, megdönthetetlennek tartott? Lehet-e előre megmondani, hogy milyen lesz a gondolkodásom, milyen a felfogásom tíz vagy öt év múlva, mikor azt se tudom, hogy holnapra kelve nem leszek-e más ember? S nem hazugság akkor minden elv? Az olyan, a mit vaskövetkezetességgel az élete végéig akar némely ember követni? (Vannak, akik meg is teszik, de az ilyenek élete — hazugság.)

Azérhát ő csak nevetni fog rajta, ha lesz, aki szemére veti, hogy majd minden művéből más emberre ismerünk benne (pedig lesz nem egy). Csak mosolyogni fog felette, mint annyi máson.

Sok mindent fog mostanában hallani magáról. Lesz sok igaz, sok nem igaz közte. Hallani

KORONA-SZÁLLODA ÉTTERMÉBEN HETENKINT 3-SZOR ZENE-ESTÉLY.

A kávéházban családok találkozóhelye.

A kávéházban családok találkozóhelye.

Bel- és külföldi lapok állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére, valamint nagy tánctermem lakodalmak avagy báli alkalmakra. A nagyérdemű közönség szives pártfogásáért esedezve

STRASSER M. ÉS TÁRSA

94-21

BÁRTFAFÜRDŐ „ROYAL” ÉS A KORONA-SZÁLLODA, NAGYBECKEREK, TULAJDONOSAI.

Kitűnő ételek és italok.

Figyelmes kiszolgálás.

is redukáljuk a minimumra. A követelők fél Szerbia, mely határkiigazítás címén egy földsvot igényel és az Adriához vasutképitést Bosznián át. Utóbbi hírt szerint, hajlandó monarchiánk megadni, területátengedést azonban nem. Hiszen igen természetes, hogy a Balkánpolitikánknak nem lehet célja a folyton nyugtalanuló szláv államcskák kiterjesztése, mert ez csak növelné a szarvukat. Amennyiben lehet, oda kellene hatni, hogy Szerbia az Adriához vezető vasutat ne Bosznián, de a Szandzsákon át építse.

Az imminens veszély ma a bolgár-török egyezségben rejlik.

A mai alkotmányos Törökország, mintha csak százados elalétságból ébredt volna fel, visszakövetelne mindent, amit más nemzetek következetes szorgalom és munka útján szereztek, hogy úgy mondjuk, saját büneiért másokat akar lakoltatni.

A baj azonban tényleg megvan. A Balkánon ma egy szikra elegendő arra, hogy lángba boruljon az egész, mint azt az angol hadügy-miniszter a minap mondotta. Ezt a szikrát is el kell tehát fojtani.

Könnyű felismerni, hogy ezt a szikrát az angol és orosz szítja, a háttérben a franciával. Az orosz intrika francia pénzzel van kandirozva, az angol világhatalmi szó pedig gyapjuzsákból beszél. Az angol a keleti világpiacot félti tőlünk s azért inscenálta s tartja ébren a bojkottot: az orosz pedig a jelenlegi perccet tartja alkalmasnak arra, hogy a Balkánon a szláv confederatio létesüljön. Ő maga nagy beteg, de ágya mellett az orvos, a sedani álarccal, aki szeretné hazája vérkeringésébe Elsász és Lotharingia ütőreit visszahelyezni.

A diplomácia boszorkánykonyháján pokoli étket készítettek monarchiánk részére. Okvetlenül bele akartak lovalni egy balkáni háborúba s míg a monarchia ereje ott elforgácsolódott volna, hátulról jött volna Oroszország közvetlen s Franciaország közvetett támadása.

A patikakontót Bulgáriának okvetlenül meg kell fizetni, mert egyrészt suverenitása alaposan veszélyeztetve lenne, mert Törökországgal nem mérheti össze erejét, másrészt ugyancsak lángba borítja a Balkánt.

Az alattomos felbujtások folytán Törökország a nevelésig csigázza fel igényeit, midőn „hübéradó” címén követel rengeteg milliókat. Ez egy államjogi absurdum.

Mihelyest Bulgária független királyságnak proklamálta magát, megszűnik a hübéri viszony s az e címen követelt adó illusorius. Ellenben jogosult a keletrumelias vasut megterítése s ezen címen Bulgária saját érdekében tesz, ha fizet annyit, amennyit egy nemzetközi bizottság megfélemlenek talál, vagy amennyiben ezen összeget felhajtani képtelen lenne, a vasutat természetben engedné át óvatosan, szerződészerűleg kötelezve Törökországot a suverenitás elismerésére.

Ha sikerül Bulgáriának is békét kötni Törökországgal, akkor a mesterségesen felfújt Balkán szappanbuborék eloszlik s Európa időt fog nyerni, hogy lassanként azok ellen álljon talpra, akik azt mesterségesen szították és két-

fogja, hogy Ibsen halála után Európa neki adta oda, mint a legnagyobbak a költő fejedelem koronáját. Minek ez neki? Hiszen ő sose vágyakozott fejedelmi fény, fejedelmi pompa után. Neki nem kellett a korona. Ő csak a szolgák szolgájának, a vakok inasának tartotta magát. És most egyszerre ő legyen uralkodó? Ezen is csak mosolyogni fog, mint annyi másan.

Sokat fognak megint beszélni majd a nőgyűlöletéről. S ezen is nevetni fog. Keserű kacajra fakad majd felette. Róla mondani, hogy gyűlöl valakit? Ő tudja legjobban, hogy sose gyűlölt senkit, s hogy talán évezredek óta nem szerette senki nálánál jobban az emberiséget. Ő csak magának akarta megtartani a lelkét. Nem akarta megosztani mással. Feltette ezt az egyedüli megmaradt kincsét. S nem kellett neki az asszony. Mert ha változik is, úgy akart változni, hogy maga legyen az oka. De hogy más változtassa meg, ettől félt. S elkerülte a nőket. Ezért ezen is csak mosolyogni fog, mint annyi másan.

Most, a 60-ik születésnapján kíváncsian fordul felé sok ezer szem. Mi lesz ebben a könyvben, amiből már hetek óta olvashatni részleteket a folyóiratokban? Egy új regénye készül t. i. A címe körülbelül „A szolgáló gyermeke”. Önletrajz féle. Az eddigi 4-5 fejezetéből csak annyi bizonyos, hogy örülten érdekes valami lesz. A maga ifjkorát mondja el benne. S ragyogó és sötét óráiban egyaránt nagyok, borzalmasnak látjuk. Mert a szenvedő ember, a küzdő költő szól hozzánk minden betűjéből. Aki szereti az erős költészetet, nagy gyönyörűséget fog ebben a könyvben találni. — De mintha megint nagy változást fogna jelenteni ez a könyv. Mintha megint nem az eddigi Strindberg szólna hozzánk. Sok benne a magabamélyedés. Mintha egészen megérné Istenhez, egyházhoz. S mintha kevesebb volna benne a mosoly. Vagy elfelejtette tán a nevetést?

Wien, 1909. január 19.

M. J.

ségtelenül fogják is szítani, Angolország és Oroszország ellen.

Nem hihető, hogy Anglia mai külügyi politikája sokáig tarthasson. Új keletű az egész, csak három év óta van, mióta a radikális liberálisok vannak uralmon, akik, hogy otthon népszerűséget szerezzenek magoknak és csökkenték a hadi budget-et, mindenbe belekotnyeleskednek, hogy a brit kereskedelmi érdeket mozdítsák elő s ezáltal mások pénzén emeljék tengeri erejüket.

Egészen a mai kor utilitáris szellemére vall s letértek Angliának évszázadokon át köve tett konzervatív magas, nagystilű politikai és diplomáciai utjáról, amelyet Pitt, Chatam, Lord Russel, Lord Palmerston, vagy a közelmúltban Disraeli, Salisbury követett s üzerek lettek.

Van ellenök is orvosság. Nem tehetne okosabbat az európai diplomácia, mint azt, hogy az Egyesült-Államokat ösztökélné, hogy Angliának rivalisa legyen s minden világkérdésben álljon szintén sorompóba. Az „Egyesült-Államok” tekintélye nem sokkal kisebb, mint Angliáé s utóbbinak a világügyletekbe való hivalkodó beavatkozása kellően ellensúlyozva lenne az „Egyesült-Államok” tekintélyével, annyival is inkább, mert meghasonlás esetén mindjárt a szomszédban, Kanadában egy kis munkát adna Angliának, ami hova-tovább ugys elérkezik nem-sokára.

Ami Anglia a tengeren, ugyanaz Oroszország a szárazföldön s főleg a szláv államok kifejezett és egyedüli patronusa. Egész Európában csakis Oroszország szítja szóval és pénzzel a pánszlávizmust, tekintet nélkül arra, hogy mely állam kötelekébe tartoznak.

A jövő diplomáciájának lesz legfontosabb, legszentebb kötelessége ezt megtörni, Oroszországot visszaszorítani Orosz-Lengyelország elfoglalása, felosztása által.

Ezen törekvés koronája lenne Angliát is ellene megnyerni s a Fekete-tengerről is visszaszorítani s egyedül a Kaspi-tengerre utalni.

Ha ezt az irányt fogja követni Európa diplomáciája, akkor rövi idő múlva megsemmisül minden Balkán-kérdés s a hideg szívet folytató poltikának örvendetes eredménye az lesz, hogy a hideg szív meleg ruhában fog dobogni.

Bányász István.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 óráig kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt 12-ig. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 óráig este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 óráig este 10-ig.

A szabad iskola (munkásgimnázium) január havi előadásai a következők:

Jan. 27. 8-tól 9-ig Fizika; 9-től 10-ig Nemzetgazdaságtan.

Jan. 29. 8-tól 9-ig Fizika; 9-től 10-ig Történelem.

Január 25. Városi közgyűlés.

Január 31. A nagybecskereki ipartestület közgyűlése.

Február 8. Közigazgatási bizottság ülése.

— **Személyi hír.** Botka Béla főispán, ki hivatalos ügyekben Budapesten időzött, az este visszaérkezett Nagybecskerekre.

— **Tanácsülés.** Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt 11 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen folyó ügyeket intéztek el.

— **Esküvő.** Kvacsák Sándor szerb-leméri községi jegyző ma délelőtt tartotta esküvőjét özv. Grasznek Béláné, szül. Praszák Karolin urnóval. A polgári esküvőt ma délelőtt 10 órakor tartották meg a helybeli állami anyakönyvi hivatalban.

— **A szabad iskolából.** A kulturegyesület munkásgimnáziumában tegnap este Harzer József tanár folytatta fizikai előadását s ezáltal a hangot ismertette igen tanulságosan és érdekes kísérletekkel kísérve. Utána dr. Czirbusz Géza tanár gazdasági földrajzi előadásai során tegnap Oroszországról szólt behatóan a hallgatóság élénk figyelmével.

A legközelebbi előadást január 27-dikén szerdán tartják, amikor 8-9-ig fizikai, 9-10-ig nemzetgazdaságtani óra lesz.

— **Iparengedélyek.** Az iparhatóságnak ma délelőtt megtartott ülésén két ujaab iparigazolványt adtak ki és pedig: Szántó Marcel ügynökségre, Dugonics Ferenc pedig kovácsmesterség folytatására nyert engedélyt.

— **A szabad liceum előadása.** A Torontál-megyei Magyar Közművelődési Egylet szabad liceuma jolyó évi január hó 24-én az állami polgári és felső kereskedelmi iskola dísztermében előadást tart. Az előadás tárgya: „Az utolsó

évek magyar regényirodalma és etikája”. Irta és előadja Lengyel István róm. kath. segéd-lelkész. Az előadás főbb pontjai: A magyar széppróza rövid története. — Az olvasás etikai törvénye. — Női és férfi prózairók. — A társadalmi, történeti és irányregény. — A megjelent magyar szépprózai munkák. Jövő fejlődési irány a szépprózai irodalomban. Az előadás délután 5 órakor kezdődik. Belépő-díj nincs.

— **A nagybecskereki tanonc-otthon köréből.** A nagybecskereki tanonc-otthon holnapi összejövetele alkalmával Török Ferenc polg. isk. tanár „A kurucvilág” c. alatt vetített képes előadást fog tartani.

— **Kulturstély Törökkanizsán.** A Torontál-vármegyei Magyar Közművelődési Egyesület idej harmadik vidéki kulturstélye a perjamosi és törökbecsei estek után február 13-án, szombaton este lesz Törökkanizsán. Kanizsán az estélyre már most is élénken folyik az előkészület s a legszebb sikert igéri. A részletes programot legközelebb állapítják meg. A törökkanizsai kulturstélyen megjelenik a kulturegyesület alelnöke, Jankó Ágoston alispán is.

— **Az alispán a kéményseprőkért.** Jankó Ágoston alispán a következő körrendeletet intézte valamennyi főszolgabíróhoz:

Torontálvármegye kéményseprői képviselő-társaságának a magyarországi kéményseprők országos egyesülete által egy kérvényt adtak be hozzám, melyben esetelven helyzetük sanyaru voltát, kéri, hogy a közegek a jelenleg érvényben lévő szabályrendelet intézkedéseinek szigorú betartására szorítottassanak, és hogy intézkedés tetszik: mikép a kéményseprők díjai a közadókkal kivétel s beszerve rendszeresen folyósítottassanak. Meltányolva ezen kérelmet, felkérem t. Cimet, hogy elsősorban is utasítsa járása területén lévő összes községeket, mikép a szabályrendeletet a legszigorubbant betartsák s különösen ami a kémények havonkénti tisztítását s a szabályrendeletben megállapított díjak teljes összegében való fizetését illeti, a legkorrektebben s szigorubbant járjanak el és ne fosszak meg az amugy is rossz sorsban lévő kéményseprőket a megélhetési lehetőségtől, tüzendészeti szempontból is karos intézkedések által. Ami a kéményseprők díjainak közadók módjára való kivetését és beszerveését illeti, ambar ez irányban a szabályrendelet intézkedést nem tartalmaz, tekintettel azonban arra, hogy a kéményseprő díjak amugy is közigazgatási uton hajtandók be, nem látok nehézséget, hogy a kivetés és beszerve ekkénti módja a községek által életbe léptetessék, miert felhivom Cimet, hogy járása területén lévő községek képviselő-testületeit felhívja, mikép ez irányban intézkedjenek. Jankó, alispán.

— **Felolvasás a Rudolfsnádi Gazdakörben.** Érdekes és tanulságos felolvasást tartott e hó 21-én a „Rudolfsnádi Gazdakör” érdemes elnöke Ferch Rezső községi jegyző „A gazdasági munkások és cselédek”-ről szóló 1907. évi XLV. t.-cikkéről. A nagyterem zsufolóság megtelt hallgatósága mindvégig a legnagyobb figyelemmel kísérte a gazdaközönségünket oly közelről érdeklő törvény magyarázatát. Hasznos munkát végzett ezzel Ferch Rezső s a hálás hallgatóság zajos éljenzéssel köszönte meg fáradságát. A gazdakör ezzel áldásos működését megkezdte s remélhető, hogy Ferch Rezső tapintatos vezetése mellett a még fiatal kör hatalmas egyletté fejlődik.

— **A szerb egyházi dalárda közgyűlése.** A nagybecskereki szerb egyházi dalárda i. hó 31-én délután 3 órakor tartja meg rendes évi közgyűlést a hitközségi épületben. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Beszámoló az elmúlt évben kifejtett működésről. 2. Zárszám-adasok. 3. Az 1909. évi költségvetés. 4. Tisztújítás.

— **Halálos játék a fegyverrel.** Mint Rudolfsnádról jelentik lapunknak, ott ma reggel végzetes szerencsétlenség történt. Steyer János mezőőr ugyanis az este hazament lakására s töltött fegyverét a fal mellé támasztva, lefeküdt. Ma reggel Steyernek János nevű kilenc éves fia játszadozott a puskával, amely játék közben elsült s oly szerencsétlenül, hogy a golyó az ágyban fekvő 14 éves Pálnak a fejébe furdott, aki nyomban meg is halt. A végzetes szerencsétlenség ügyében a hatóság vizsgálatot rendelt el.

— **Hamis koronások.** Remete Mátyás itteni csendőrszervező ma reggel a piacon elkobozott egy hamis koronást, amelyhez hasonló több is van a forgalomban. A csendőrség most nagyarányu nyomozást indított meg, hogy a hamis pénzgyártókat kipuhatolja.

— **Veszedelem örült.** Gyuricsin Sándor itteni kanász, ki a külteleken lakik, az éjjel 2 óra tájban lélekszakadva rohant a csendőrség éjjeli őrtanyájára, ahol elmondotta, hogy szomszédja, Bozsik Nika az este megörült s minden áron meg akarja ölni gyermekeit. A

csendőrök azonnal kivonultak és sikerült is nekik a dühöngő embert ártalmatlanná tenni, mielőtt az magában, vagy másokban kárt tehetett volna. Az örült embert a csendőrök bevitték a rendőrségi fogházba, ahol ma délelőtt dr. Mencezer Izidor megvizsgálta és konstataálta rajta az elmeháborodottságot. Bozsint valószínűleg el fogják szállítani valamelyik elmeorvóintézetbe.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Miatov Sebő, gk. földmives és Sztancsity Ilona gk. — Radd János, rk. ügyvédi irnok és Móra Teréz rk. — Lazarov Iván, gk. földmives és Levaity Katalin gk. — Relyin György, gk. napszámos és Sztoity Hajnalka gk. — Krizsanov János, gk. hentes és Vig Eleonóra gk. — Vorgity János, gk. földmives és Nityetün Mária gk. — Milin Demeter, gk. földmives és Sztoin Teodóra gk.

Születések: Schubert János, rk. bérkocsis, leánya. — Klosz Dorottya, rk. cseléd, leánya. — Bauer Pál, rk. maganzó, fia. — Neizer Sándor, izr. kereskedő, leánya. — Turinszki Miklós, gk. papucsos, leánya. — Ruzsity Vitályos, gk. napszámos, leánya. — Birovlyev Fülöp, gk. kereskedő, leánya. — Mienenov Vitályos, gk. napszámos, leánya. — Popovity Milorád, gk. szücs, fia. — Lang András, rk. üzletvezető, leánya. — Welt Lipót, rk. cipész, leánya. — Schepp Péter, rk. napszámos, fia. — Tegyei Károly, rk. máv. mozdonyvezető, 2 fiu (ikrek). — Fritz Mária, róm. kath. munkásnő, fia. — Gombár Balázs, rk. kereskedő, fia. — Németh Miklós, rk. napszámos, fia. — Novakov Katalin, rk. cigány, fia. — Radu Katalin, rk. cigány, fia.

Halálozások: Martinov Mihály, gk. 55 éves napszámos, veselő. — Bulga Zsófia, gk. 3 éves, tüdőlob. — Tóth István, ag. h. ev. 5 éves, torokgyík. — Ritter Anna, rk. 4 éves, agyhártyalob. — Belej János, gk. 68 é. napszámos, ütőrelmeszesedés. — Kecskemethy Mátyásné, rk. 62 éves, májlob. — Schepp Margit, rk. 8 hó, tüdőlob. — Vekecki György, gk. 70 éves, idült belhurut. — Martinov Anasztazia, gk. 3 éves, rocsoló toroklob. — Weisz Lipótné, izr. 77 éves, aggkór. — Hajnal Mihály, rk. 12 éves, torokgyík, Petrovity Mihály, gk. 4 hó, görcsök.

Nagyon gyakori az utóbbi időben a paprikának hamisítása. Egészségre káros török és spanyol paprikát hoztak meg Szegedre is, melynek világhírű paprikája egyik legnagyobb kiviteli cikke. Az országosan ismert Pálffy Testvérek szegedi gyára, melynek kitünő minőségű édes rózsapaprikája mindenütt ismert. D. M. K. E. elnevezés alatt is forgalomba hozza ugyanezt a kitünő minőségű paprikát. A D. M. K. E. (Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület) paprika igen csinos, izléses kiállításban kis porcellán tartályokban kerül forgalomba, melyekből darabját 1 korona előleges beküldése mellett bérmentve küld a cég, mint mintát, az ebből eredő tiszta jövedelem egy része a D. M. K. E. javára lesz fordítva. 3.3

Mulatság.

Farsangi naptár.

Január 23. A jótékony nőegylet jelmezestélye.
Január 30. A hadastyán-egylet mulatsága.
Január 30. Németvárosi olvasókör bálja.
Február 1. A szőnyeggyári táncestélye.
Február 1. Tűzoltó-bál.
Február 1. Polgári dalárda tánc-estélye.
Február 2. A „sirályok” házi estélye.
Február 6. A torontali atletikai klub estélye az olasz föld-rengés sujtottak javára.
Február 6. Kereskedelmi alkalmazottak táncestélye.
Február 13. Paraszt-bál.
Február 20. A róm. kath. egyházi dalárda cabare'-estélye.
Február 23. Filharmonikusok Calico-estélye.

* **A mai jelmez-estély.** A nagybecskereki jótékony nőegylet ma este tartja meg álarcos jelmez-estélyét a városi színházban. Az estély, amely iránt már hetek óta rendkívül nagy érdeklődést tanusítanak, előreláthatólag fényesen fog sikerülni, amennyiben a buzgó rendezőség fáradságot nem kímélve igyekszik az estélyt minél színesebbé és változatosabbá tenni. Az estély kezdete este 9 órakor lesz.

* **A „Sirályok” evezős társaság** február hó 7-iken a „Lloyd-társulat” összes helyiségeiben tartandó házi estélyen kellemes meglepetésben fogja reszesíteni a közönséget. A rendezőségnek ugyanis sikerült megnyerni városunk legjobb műkedvelőit, akik a táncszünetek közben mulatságos előadásokkal fogják szórakoztatni a közönséget. Az estély teljesen háziás jellegű lesz, amit a rendezőség ismételtlen figyelmébe ajánl a közönségnek. Az estély fél 9 órakor kezdődik, belépő-díj személyjegy 1 korona 20 fillér. család-

jegy 3 korona. A tiszta jövedelmet részben az ajkai és resiczai bányaszerencsétlenség áldozatai javára fordítják.

* **A filharmonikusok calico-estélye.** A nagybecskereki filharmoniai egyesület február hó 23-án a kaszinó összes termeiben nagyszabású calico-estélyt rendez, melynek műsorát a napokban állítja össze a rendezőség.

* **A szőnyeggyári tisztviselők mulatsága.** Az Első Magyar Torontali Szőnyeg- és Butorszövetgyár tisztviselői kara, mint már említettük, február hó 1-én Dungserszky Lázár védnök-ségével zártkörű táncestélyt rendez a Lloyd-társulat összes termeiben. A táncestélyre szóló meghívókat a rendezőség már szétküldötte. Az estély kezdete fél 9 órakor lesz. Személyjegy ára 2 kor., családjegy 4 korona. A tiszta jövedelem a gyári tűzoltóság szervezésére fordítatik. Felül-fizetéseket köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáznak.

* **Vasutasok bálja.** A nagybecskereki vasutasok f. évi február hó 13-án a Kaszinó összes termeiben cotillon táncal és egyéb tréfás dolgokkal egybekötött táncestélyt rendeznek, melyre a t. közönséget ez uton is meghívja a rendezőség. A tiszta jövedelem fele részben árva és szegény vasutas gyermekek felruházására, fele részben a vasutasok helybeli könyvtárának gyarapítására fordítatik. Meghívókat nem bocsátanak ki.

Heti rovat.

— január 23.

— **Fekete farsang.** —

Prolóógus.

Szól a zene mindenféle,
Hejehuja, haj!
Mintha nem volna a földön
Semmiféle baj.

Ott Délen is nagy muri lehetett,
a földi szellem sokat ehetett,
és még ennél is többet ihatott.
És berugása szörnyen kihatott
az egész földtekere.
Három tűzhányó háborgott miatta,
míg mindazt, amit beszédett, kiadta
s hogy háborgása Messináig ére:
Előbb jött egy nagy robbanás,
(megbomlott föld és tenger),
azután egy nagy roppanas,
(elpusztult állat, ember),
azután sírás, jajgatás,
majd csendes, dermedt hallgatás,
de csak pár kurta percig.
Most Messinával érzünk, gyászolunk
és főleg érte iszunk, táncolunk...
Az élet, ugy-e hercig?

A bánya, a bánya
sötét és mély nagyon,
a bánya, a bánya
nagy kincs, mesés vagyon.

A bánya, a bánya
öleiben száz veszély
s a bányász szenvedély
csábítva sugja: sose félj,
kincset terem a mély,
csak rajta, merj, remélj!
A bányász, a bányász
dolgos kezű, merész,
ha jó a vész, hát tette kész,
bátran szemébe néz.
A földet megrabolja,
a vért megcsapolja,
töri, szakítja kincseit
és gazdagodni így segít.
Kik neki érte hitvány koncot dobnak:
a gögös gazdagoknak.
Míg bírja kérés tenyere,
van addig néhány rongya
s nem éhezik porontya.
De néha gyorsan jó a vég,
a bányalég, a bányalég,
tanu reá Domán
és Ajka a nyomán.
Előbb jön egy nagy robbanás,
(a zord halál arat),
azután egy nagy lobbanás,
(kövön kő nem marad),
azután sírás, jajgatás,
majd vialatás, kihallgatás,
hatósági intézkedés
és főleg:
a holtak díszes temetés
s koldusbot az előnek.
Egy pár direktort kell lezárni
érte légmentesen
és működik majd minden bánya
bányalégmentesen!

Epilógus.

Szóljon hát vidám muzsika,
Rövid az élet,
Utána ugy is sirva szól
Nóta és ének.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

— **A képviselőház ülése.** —

Budapest, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Házban folyik az adó-reform vitája, az érdeklődés azonban nem valami nagy iránta, mert a honatyákat a politikai helyzet, nevezetesen a bécsi audienciák izgatják. Egyébként is ma csak két szónok beszélt, kiknek egyike Polónyi Géza volt, aki egymaga lefoglalta beszédével az ülés jórészét.

Az ülést Justh Gyula elnök nyitotta meg s a kormány részéről Wekerle Sándor, Andrássy Gyula gróf és Jekelfalussy Lajos volt jelen.

Napirend előtt Nagy György indítványt terjeszt be a volt kormány vad alá helyezési ügyében.

Az elnök Nagy Györgyöt az indítvány egy inparlamentáris kifejezéséért rendre-utasítja.

Bozóky Árpád megindokolja indítványát a bankbizottság jelentésének február elsejéig a Ház elé való terjesztése tárgyában.

Az indítványt a Ház többsége elveti. Ezután áttérnek az adóreform-javaslat tárgyalásának folytatására.

Elsőnek ma Somogyi Aladár szólal fel, aki a nagy- és kisközségek érdekében beszél. A javaslatot elfogadja.

Utána Polónyi Géza szólalt fel s hosszú beszédben bírálja a törvényjavaslatot, amelyről kifejti, hogy az az egész vonalon adóemelést jelent. Hangoztatja, hogy a javaslatban mindenféle adó van, ellenben nincs benn a tőzseadó.

Wekerle Sándor: Benne van!

Polónyi Géza ezután még hosszasan bírálja a javaslatot és kibeszéli az ülést. A javaslatot nem fogadja el.

Fél kettőkor az interpellációkra térnek át.

Először Wekerle Sándor miniszterelnök válaszol Polit Mihálynak a horvátországi nagyszerb propaganda ügyében hozza intézett interpellációjára, majd Popovics Dusan és Leitner Adolf interpellál.

A politikai helyzet.

Justh Gyula a királynál.

Budapest, jan. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délelőtt Wekerle Sándor miniszterelnök és Justh Gyula képviselőházi elnök hosszabb ideig tanácskoztak. A tanácskozás után Justh Gyula a kérdezősködőknek megmondta, hogy a miniszterelnök közölte vele, hogy meg fogják hívni a királyhoz kihallgatásra. A meghívót még nem kapta ugyan kézhez, de ma delután 3 óráig biztosan megkapja.

Kossuth és Apponyi tanácskozása.

Budapest, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Apponyi Albert gróf ma délelőtt meglátogatta Kossuth Ferencet, akit informált a bécsi kihallgatásról s egyúttal hosszabb ideig tanácskozott vele.

Andrássy és Justh.

Budapest, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház folyosóján ma délelőtt élénk beszélgetések folytak a helyzetről, nevezetesen a bankkérdésről. A beszélgetésben részt vett Andrássy Gyula gróf és Justh Gyula is. Andrássy kijelentette, hogy ő nem ellenzi a kartellbankot, de ha ezt nem lehet megcsinálni, akkor meg kell hosszabbítani a közös bank szabadalmát. Justh Gyula erre kijelentette, hogy erről szó sem lehet. Az önálló bankot fel kell állítani, mert annak az előnye rövid idő alatt meglátszana Magyarországon, míg Ausztriának csak kárt okoz. Arra kéri Andrássyt, hogy ha már elment a kartellbankig, legyen hive az önálló banknak is.

Uj udvari tanácsos.

Budapest, jan. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király P e s c h a Miklós országgyűlési képviselőnek udvari tanácsos címet adományozta.

A keleti események.

Budapest, jan. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, Grey külügyi államtitkár kijelentette, hogy Törökország és monarchiánk meg egyezésével a Balkán-kérdést rendezettnek lehet tekinteni.

Budapest, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi jelentés szerint a megegyezésről szóló jegyzőkönyv dolgában a magyar osztrák kormány még a hét elején válaszol a török kormánynak.

Az olaszországi pusztulás.

Budapest, jan. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Rómából jelentik, Messinában még egyre ássák ki a romok alól a halottakat. Bár az idő állandóan rossz, úgy a lakosság, mint a mentők egészségi állapota kifogástalan.

Határidő-üzlet.

Budapest, jan. 23. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (április)	25.44	—
Buza (októberre)	21.66	—
Rozs (áprilisra)	20.04	—
Rozs (októberre)	18.06	—
Zab (áprilisra)	17.10	—
Tengeri (áprilisra)	14.50	—

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsio által.

Kényes iny és gyomor,

Az Emulsio VASÁRJA-ÁRSÁ-
A SCOTT-féle
módszerrel
jegyét a ha-
laszt kérjük
figyelembe
venni.

amely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

SCOTT-féle Emulsiot

eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálabb, mint a közönséges csukamájolaj.

Egy eredeti üveg ára 3 K. 50 fill.

Kapható minden gyógyszertárban.
12h-3.1

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest), heti jelentése a tőzsdetorgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, január 21.

A tőzsde a lefolyt héten az üzletlenség jegyében állott és azon vétekedtet, mely a Törökország és monarchiánk közt létesített megegyezés nyomában mutatkozott volt, ellensúlyozást nyert azon tartózkodás által, melyre a belpolitikai helyzetnek bizonytalansága indítja a közönséget.

A forgalomba került internationalis értékek árfolyamai a csekély érdeklődés folytán némileg lemorzsolódtak, anélkül azonban, hogy számottevő árváltozások volnának feljegyezhetők és kivétel képeznek egyes helyi értékek, melyek az azok iránt nyilvánult kereslet folytán nagyobb áremelkedést értek el. Így pld. az Adria tengerhajózási részvények javultak kb. 38 koronával, azon hírekre, hogy a társaság az Atlantica tengerhajózási társasággal fuzionálni készül, továbbá, hogy az új subventió szerződés nagyon kedvező alapon fog megkötettni, emelkedtek továbbá a Schlick-féle gépgyári részvények, kedvező merleg-hírekre stb.

A budapesti közuti vaspálya részvények árfolyama némi esökkenést szenvedett, miután az egyes érdekcsoportok részéről, pozíciójuk erősítésére huzamosabb időn keresztül eszközölt, korábbi jelentéseinkben jelzett vásárlások megszűntek. A

gróf Szápáry László és Sándor Pál vezetése alatt álló részvényes csoport ugyanis a társaság eddigi vezetőségével megegyezésre jutott, melynek értelmében négy régi igazgatósági tagnak kiválása mellett az említett csoport bizalmi emberei közül heten nyerne az igazgatóságban helyet és a csoport óhajának megfelelően a vállalat bankári műveleteinek ketszűvitelében a Magyar Általános Hitelbanknak fog szerep jutni.

A befektetési értékek piacán nem igen fordultak elő változások, sőt a 4% magyar koronajáradékban is nagyon korlátolt volt az üzlet, miután a tőkebefektetést kereső közönség egy része a legközelebb kibocsátásra kerülő 4 1/2% állami pénztárjegyek jegyzésében részt venni óhajt és azonkívül külföldön, ahol ezen kincstári jegyek iránt szintén élénk érdeklődést tanúsítanak, az új-orosz járadéka folyó hó 23-ikán megtartandó aláírásra igen tetemes összegek vannak lekötve.

A 4 1/2% magyar kir. pénztárjegyek folyó hó 26-án fognak 99 1/2% áron aláírásra kerülni, mely alkalomból a „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet r. t. Budapesten, IV. Koronaherceg-utca 5., már most fogad el előjegyzéseket a közzétett prospektus feltételeinek értelmében.

A hét nevezetesebb arfolyamváltozásai a következők voltak:

10% magyar koronajáradék	jan. 17.	jan. 21.
magyar ált. hitelbank-részvény	91.25	91.20
rimamurányi vasmű-részvény	726.—	725.—
Schlick-féle gépgyár részvény	521.—	520.—
budapesti közuti vaspálya-részvény	442.—	455.—
Adria tengerhajózási részvény	577.—	575.—
	374.—	412.—

Takarékpénztári közgyűlések.

Január 23. A törökkanizsai központi takarékpénztár mint r.-t. közgyűlése.
Január 24. A beodra—karlovi takarékpénztár közgyűlése.
Január 24. A magyarittelei községi hitelszövetkezet közgyűlése.
Január 24. A beodra—karlovi takaré- és előleg szövetkezet közgyűlése.
Január 24. A zichyfalvai takaré- és hitel-egylet közgyűlése.
Január 28. A torontálmezei takaré- és hitelbank közgyűlése.
Január 28. Az ittelei takarékpénztár r.-t. közgyűlése.
Január 30. A nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint r.-t. közgyűlése.
Január 30. A nagybecskereki takarékpénztár közgyűlése.
Január 31. A párdányi takarékpénztár mint r.-t. közgyűlése.
Január 31. A magyarittelei községi hitelszövetkezet közgyűlése.
Február 2. A nagybecskereki népbank r.-t. közgyűlése.
Február 4. Közgazdasági bank mint r.-t. közgyűlése.
Február 7. Az első torontálzászécsányi takarékpénztár mint r.-t. közgyűlése.
Február 18. Az eleméri takaré- és előleg hitelszövetkezet közgyűlése.
Február 21. A nagyteremai takarékpénztár közgyűlése.

Felelős szerkesztő: **SOMFAI JÁNOS.**

Nyilttér.

(E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.)

Serravallo

féle

CHINA-BOR vastartalommal

Hygienikus kiállítás Bécs 1906. Államdíj, díszoklevél és nagy aranyérem.

Erősítő szer: gyöngélkedők, vérszegények és lábadozó betegek számára.

Etvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító ital.

Isz kellemes. Több mint 6000 orvosi elismerés.

J. SERRAVALLO, Trieste-Barcola.

Megrendelhető minden gyógyszertárban, 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

1/1909. biz. szám.

A perlaszi királyi járásbíróaságtól.

Hirdetmény.

A perlaszi kir. járásbíróaság mint telekkönyvi hatóság 1909. évi január hó 14-ik napján 128/909. szám alatt kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy Rudolfsgnad községre vonatkozólag az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVIII., az 1891. évi XVI. t.-cikk értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tetetvén, a helyszíni eljárás nevezett községben 1909. évi február hó 10. napján fog kezdődni.

A kitűzött határnapon a telekkönyvi és kataszteri birtokrészletek azonosítása veszi kezdetét. Az a határnap, amelyen a betétszerkesztő bizottság a helyszínen a további teendőket megkezdi, a községi előjárásággal külön fog közöltetni.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, akik az eddig vezetett telekkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt annak idején jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránt kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átíratásra az 1886. évi XXIX. t.-c. 15., 18. és az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy a telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa; mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, akiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van telekkönyvileg bejegyezve, ugyszint az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jog törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Parlasz, 1909. évi január hó 16-án.

Bursák József. Tóth,
betétszerk. tikvvezető. (100—31) kir. betétszerk. bír.

Ajánlati hirdetmény.

A bégaszentgyörgyi gör. kel. szerb egyházközség részére végzendő

paplak átépítése

körül és 3609 kor. 40 fill. költséggel előirányzott föld-, kömives-, ács-, bádógos-, cserépfedő-, asztalos-, lakatos-, mázoló- és üveges-munkák elvállalása iránt f. évi jan. 31-ik napjának d. u. 2 órájkor írásbeli ajánlati tárgyalás lesz megtartva.

Részletes költségvetés, terv és szerződési minta a bégaszentgyörgyi gör. kel. szerb egyházközség előjárásánál betekinthező.

Ugyanott befizetendő az előirányzott összeg 10% a bánatpénz gyanánt.

Az egyházközség azonban fentartja magának azt a jogot, hogy a munka átadásánál az ajánlattevők közül szabadon választthasson.

A bégaszentgyörgyi egyházközség előjáráságra

Granity Milán,
elnök.

98—2.2

Kedden, folyó hó 26-án este

a „Rózsa” kávéházban

NAGY

TOMBOLA-ESTÉLY.

Kezdeté 10 órakor.

Ezután hetenként egyszer,
minden kedden tombola-estély.

(27—x.10)

Eladó

8 darab 4—11 éves 162—167 cm. magas, nagyrészt telivér apától származó, részben Turiso XXIII után vemhes, igás használatra alkalmas, 78—3.2 megbízható

— anyakanca. —

Gyika Elemer

földbirtokosnál Dézsánfalva, p. Temes-Moravica.

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle Antineotin-cigarettahüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi Minden fadoboz egy érdekes hüvelykártyát tartalmaz

LEGNAGYOBBSZŐLŐDÉLTANVÍSKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM
TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 M. HÓLD
KÉSZLET 500 MILLIÓ
ÁRJEGYZÉM INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

NEM A
MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

53—12.3

FRISSEN LŐTT

nyulakat, foglyot, fácánt, őzet legmagasabb árak mellett szállításra keresnek

P. Horváth Nagy Társa, Fiume.

Széna- és szalma-ajánlatokat kérünk.
23—93

Házeladás.

A Mária-Terézia-utca 2. sz. alatti ház, mely a kaszinókerttől atellenben van, szabad kézből eladó.

Bővebbet
KELLER LIPÓTNAL,
:: a Mészáros Lázár-utcában. ::

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódnak, ha mind egyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.
A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmagasabb gyomor és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzült székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.
Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2 —
Hamisítások törvénytelenül fenyítettek

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mind egyik doboz Moll A. védjegyét tünteti fel, „A Moll” felirattal önozattal van zárva.
Moll-féle sósborszesz novozetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer köszvény, csúsz és meghűlés egyéb következményeinek legismertebb megszer.
Egy önozott eredeti üveg ára 2 korona.

5—75.4 Főzetküldés
Moll A. gyógyszerész és kir. udvari szállító által
Bécs, I. Tuchlauben 9 szám.
Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek
A részletekhez határozottan MOLL A. aláírású és védjegyes üvegtartályok készítményeket kérni.
Nagybecskereken Kellner József és Benkovich Mihály gyógyszerészeknél kapható

Az Arpad-utcai 637/15. sz. házban több kisebb és nagyobb

lakás

azonnal kiadó.

Tudakozódní e lap kiadóhivatalában lehet.

14—x.8

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RETHY-féle pemetefü cukorkánál!**
Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.
1 doboz 60 fillér.
Csak **RETHY-félét** fogadjunk el.

OH JAJ! Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboz 1 és 2 korona. — Próbadoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR” gyógyszer-tár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

ELJEN!
Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Kapható: Nagybecskereken: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jakoby Armin, Kellner József, 10—13—4 Vági Sándor. Bégaszentgyörgy: Szerdahelyi Károly, gyógyszerészeknél.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyított köszvényeinek, oszónál és meghűléseknek, bedörzsölésképpen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlások óvatosság legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
DE Richter gyógyszer-tár az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

2—29.4

OSERS és BAUER kizárólagos motorgyár

WIEN. XX., Dresdnerstrasse 81—83. BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Benzinokomobitok, benzinmotorok, szivógázmotorok.

A jelenkor legelőcsőbb üzemereje. Üzemköltség óra-lóerőként 2—3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek.
Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket

Schloss János és Társai Szászvesztős	8 HP. cséplő szerelvény	Takács Imre malomtulajdonos, Pászto 75 HP. szivógáztelep	
Magosi János és Fiai Monor (tanyák)	6 HP.	Stenger Vilmos Nagytopolovecz	50 HP.
Papp János Iktosberény	6 HP.	Mocs (Koloszm.)	40 HP.
Nagy J. Pál, Bogár	6 HP.	Magyarbányász	50 HP.
Ij. Pált István, Órda (Bogár mellett)	4 HP.		

és még számos nagy uradalomban

9—4.4